№ 139. Poniedziałek 17. Czerwca 1861. Rok wydania 51.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

Lwów, 16. czerwca. Jego Excelencya c. k. Namiestnik Galicyi i komenderujący jenerał fml. Alexander hrabia *Mensdorff-Pouilly* powrócił tu wczoraj o godzinie 4. po południu z podróży do Wiednia.

(Monopol tytoniu; sprostowanie. - Wiadomości bieżące. — Ściąganie podatków w Węgrzech. — Mocya barona Eötvös. — Czynności sejmu węgierskiego. — Zgromadzenie Słowaków w Morton.)

Wiedeń, 14. czerwca. Prostuje się niniejszem, pisze *Gaz. wied.*, mylne doniesienia względem zatrzymania lub zniesienia monopolu od tytoniu w sposób następujący:

Ani w ministeryum finansów, ani pomiędzy członkami całego ministeryum nie było żadnych narad względem zniesienia monopolu tytoniu, i ani minister finansów, ani żaden inny nie mógłby zatrzymaniu go sprzeciwiać się.

Peszt, 11. czerwca. *Pest-Ofner Ztg.* upoważniona jest oświadczyć, że jak się pokazało z raportów o ściąganiu podatków w Ostrzyhoniu podawały dzienniki całkiem fałszywe wypadki.

W pomieszkaniach Łazarza Löwy i Jakuba Löwy dopuścili się sami gospodarze, nie zaś wojsko, karygodnego postępku."

— *Pesther Lloyd* potwierdza, że żaden z większych dzienników węgierskich nie okazał się przyjaznym dla większości głosujących w izbie niższej nad punktami 42, 43 i 44 projektu do adresu i nad zastąpieniem ich poprawką Varadyego. — *Pesti Hirnök* pisze:

Ten zwrot rzeczy nadał znowu lewej stronie stanowisko, do którego przyjęciem uchwały nie chciała przyznać się otwarcie. — Prawdziwe znaczenie poprawki jest, że sejm nie chce uznać przedwcześnie żadnego węzła między narodem a koroną.

— W kwestyi narodowości wniósł baron Eötwös następującą mocyę:

Z pomiędzy kwestyi, które rozwiązać jest zadaniem teraźniejszego ciała prawodawczego, najważniejszą jest uczynić zadość słusznym wymaganiom różnych narodowości.

Izba wypowiedziała zasady, których ma zamiar trzymać się w obec tej kwestyi, oświadczając, że uwzględni żądania wszystkich narodowości o ile to stać się może bez terytoryalnego i politycznego rozerwania monarchyi, i bez naruszenia jej prawnej samodzielności. A ponieważ warunkiem odpowiedniego zastosowania tych zasad jest sprawiedliwe ocenienie żądań tych różnych narodowości, które zamieszkują w naszej ojczyźnie, jakoteż tych ważnych interesów krajowych, z któremi ostateczne rozwiązanie kwestyi narodowości w bezpośrednim stoi związku, przeto proponuję utworzyć z 27 członków komitet, któryby załatwił wszystkie prace przygotowawcze niezbędnie potrzebne, jeżeli ta ważna kwestya ma być prawnie rozwiązana dla szczęścia wszystkich tych obywateli naszej ojczyzny, którzy mówią innym językiem, i w ogóle dla powszechnego dobra. Komitetu powołaniem będzie załatwić wszystkie przedwstępne czynności nim przeszkody dla których sejm nie ma prawa stanowić ustaw usunięte zostaną.

Peszt, 12. czerwca. W izbie niższej odczytano ustępy 42, 43 i 44 adresu. Gabryel Varady wnosi, aby trzy te zostające z sobą w związku punkta opuścić, a natomiast położyć następujący:

Co do zrzeczenia się tronu Jego król. Mości Ferdynanda V. oświadczamy obecnie, nie wchodząc w to, że odnośne dokumenta przedłożone nam były w nieprawnej formie i na drodze nielegalnej, że póki nie będą ustanowione w duchu konstytucyi z roku 1848, oznaczone w art. 3 tejże konstytucyi organa, sejm nie może wdawać się w rozbiór powyższych dokumentów, i orzec w kwestyi zmiany tronowej.

Deak dowodził, że właśnie trzy te ustępy, stanowiące istotę adresu, muszą być zatrzymane dosłownie; iż wypuściwszy je traci się tem samem podstawę, dla czego adres ma być podany do Jego kr. Mości Cesarza Franciszka Józefa.

Głosowanie się rozpoczęło. Rezultat zrazu był wątpliwy; długo padały głosy w równej liczbie na obie strony, w końcu jednak przeważyli przeciwnicy Deaka. Po skończonem głosowaniu prezes Ghyczy ogłosił rezultat. Z 254 głosów 120 padło za wnioskiem Deaka, 134 przeciw.

Ghyczy ogłasza zatem jako uchwałę izby, że trzy ustępy adresu, o których mowa będą wypuszczone.

Prezes stawi pytanie: Czy izba przyjmuje poprawkę Varadyego.

Deak zapytuje co mają uczynić ci, którzy nie chcą głosować nad tem pytaniem. Ghyczy odpowiada, że według parlamentarnego zwyczaju postawi tak pytanie, aby odpowiadać: tak lub nie, a mianowicie wstawaniem lub pozostawaniem na miejscu. Kto więc chciałby się wstrzymać od głosowania, musi opuścić na ten czas salę. Poczem Deak i jego stronnicy wyszli z sali, tak że cała prawa strona pozostała pustą.

Prezes kazał obliczyć, czy znajduje się dostateczna liczba członków, aby powziąć prawomocną uchwałę, a gdy okazało się, że większość absolutna pozostała w izbie, prezes postawił pytanie i przystąpiono do głosowania.

Kilku członków żądało znów głosowania imiennego, lecz odstąpili poźniej od swego żądania. Większość przyjęła poprawkę Varadyego. Ghyczy ogłasza, że ustępy 42, 43 i 44 według pierwotnej redakcyi opuszczone, a natomiast przyjęta poprawka Varadyego.

— *Slowenske Noviny* podają bliższe doniesienia o narodowem zgromadzeniu Słowaków, które odbyło się w Sz. Morton dnia 6. i 7. b. m.:

Sformułowano następujące uchwały: 1) Znieść wszystkie ustawy wydane od roku 1808—1849 zapewniające przewagę narodowości węgierskiej i jej językowi; 2) Utworzyć osobny okręg administracyjny (Okoli) obejmujący Słowian Węgier północnych. 3) Założyć osobne szkoły dla swej narodowości; 4) Solidarność wszystkich nie madiarskich plemion węgierskich dla zabezpieczenia swych praw narodowych przeciw uciskowi zkądkolwiekby pochodził.

Aby wręczyć sejmowi węgierskiemu tak sformułowane żądania, wybrano komitet z p. Revay dziedzicznym nadżupanem na czele, i upoważniono wydział stanowy wykonywać nadal zamiary i uchwały zgromadzenia.

Tu dodać możemy, pisze *Gaz. wied.*, że manifestacya narodowego przeświadczenia Słowian Węgier północnych może ustanowić epokę i ważne sprowadzić skutki.

Portugalia

(Zgromadzenia zabronione.)

Z Lizbony 9. czerwca wieczorem donosi telegram: Królewska proklamacya zakazuje zgromadzenia ludu, które towarzystwo patryotyczne zwołało na niedzielę. Słychać, że pomiędzy wojsko rozdano buntownicze pisma.

Hiszpania.

Madryt, 8. czerwca. Kortezy zbiorą się powtórnie w październiku. Fałszywą jest pogłoska, jakoby między Francyą i Hisz-

pauią zawarty został traktat, gwarantujący Hiszpanii posiadanie Antylów.

Anglia.

(Rozprawy parlamentu z dnia 7. czerwca.)

W izbie wyższej po dość długiej debacie następuje drugi odczyt bilu względem budżetu (Customs and Inland Revenue Bill) i ustają nieporozumienia, które w zeszłym roku panowały pomiędzy izbą wyższą a niższą. — Hrabia Derby przemówił w sposób pojednawczy.

W izbie niższej lord J. Russel odpowiada na zapytanie Liddella względem rozporządzenia rządowego, które amerykańskim okrętom wojennym lub korsarskim do którejkolwiek z stron walczących należą zabrania zbliżać się z łupami do portów angielskich. Lord J. Russel mówi, że na mocy prawa narodów juryści koronni orzekli, że każdemu mocarstwu wolno jest nie przypuszczać cudzych łupów do swoich portów. — Słuszność tej zasady przyznaje nawet Wheaton w swoim dobrze znanym traktacie.

Dunlop pyta ministra spraw zagranicznych, czy prawda, że rząd austryacki zażądał, aby pana Graham Dunlop odwołano z Pesztu, i czy w skutek tego powrócił do Wiednia; a następnie czy jego postępowanie w czasie pobytu w Peszcie mogło się nie podobać rządowi angielskiemu, lub czy rządowi austryackiemu dało powód do słusznego użalenia.

Lord J. Russel odpowiada, że pan Dunlop był właściwie attaché przy angielskiem poselstwie w Wiedniu. Udał się on do Pesztu, bo to było życzeniem jego własnem i życzeniem posła; lecz wkrótce potem rząd austryacki zrobił uwagę, że jego obecność w Peszcie mogą niektórzy uważać jako gotowość popierać malkontentów na Węgrach. Na to odpowiedział, że jeśli tylko Austrya zażąda, aby pan Dunlop był z Pesztu odwołany, natychmiast życzeniu jej stanie się zadość, ponieważ Anglia nie ma prawa trzymać tam swego attaché. Rząd austryacki zażądał, aby Dunlop oddalił się z Pesztu, lecz postępowanie jego nie było wcale przyczyną tego żądania. — I owszem, rząd austryacki nic mu nie mógł zarzucić, a rząd angielski oceniał należycie wszystkie jego bezstronne i sumienne raporta.

T. Duncombe pyta, czy rząd gotów przedłożyć depeszę hr. Rechberga, w której zażądał, aby pana Dunlop odwołać.

Lord J. Russel odpowiada, że względem tego nie nadeszła żadna depesza; przed niejakim czasem minister austryacki wyraził się, że jeśli pan Dunlop pozostanie w Peszcie, bez wątpienia przybędą tam i inni ajenci dyplomatyczni, a rząd austryacki bynajmniej sobie tego nie życzy. Lecz formalnego przedstawienia nie było wcale.

Sir R. Peel powstaje, aby oddać cześć pamięci hrabiego Cavoura, którego nazywa najznakomitszym dyplomatą na stałym lądzie, osobliwie w kierowaniu losów narodu na drodze wolności konstytucyjnej, i wnosi, aby parlament zaciągnął do protokołu wyraz żalu z powodu poniesionej straty, jak to w roku 1850 uczyniło narodowe zgromadzenie francuskie z powodu śmierci sir R. Peela. (D. n.)

Francya.

(Nowiny dworu. — Ogłoszenie ścisłej neutralności w sprawie unii. — Wiadomości bieżące. — Rozprawy w izbach. — Czynności ciała prawodawczego. — Drut telegraficzny na Bejrut i Alexandrye. — Kajmakan na Libanie. — Subskrypcye. — Budżet przyjęty.)

Paryż, 11. czerwca. Jak *Moniteur du Puy-de-Dome* donosi, najęto już w Vichy pokoje na pobyt Cesarza i jego świty. Prócz oddziału konnicy przybędzie za Cesarzem do tych wód także banda muzyczna korpusu guidów.

Książę Napoleon i księżna Klotylda przybyli dnia 7. czerwca zrana przed Nissę. Iż płytki port nie dozwalał zawinąć książęcemu jachtowi, przeto Ich królewskie Moście wysiedli na ląd w Villafranca i udali się ztamtąd powozem do Nissy. Byli na śniadaniu u prefekta Alpów nadmorskich, a potem zwiedzali okolice miasta. Pod wieczór odpłyną do Korsyki. — Książę Napoleon przyszedł już zupełnie do zdrowia z słabości, na którą był zapadł w Tulonie. — *Correspondance Havas* ogłasza, że podróż księcia Napoleona nie jest skutkiem jakowej niełaski, lecz była już oddawna postanowiona.

— Dzisiejszy *Monitor* donosi:

Minister spraw zewnętrznych przedłożył Cesarzowi następujące oświadczenie, które Cesarz zatwierdził.

Jego ces. Mość zważywszy, że pokój istnieje między Francyą a Stanami zjednoczonemi amerykańskiemi, postanowił zachować ścisłą neutralność w wojnie między rządem Stanów zjednoczonych a nowym związkiem, chcącym się oderwać od unii. Zaczem Jego ces. Mość oświadcza:

1. Nie dozwala się okrętom wojennym lub korsarskim żadnej ze strony wojujących przybijać do naszych portów lub krążyć w zatokach ze zdobyczą na dłużej jak na 24 godzin, wyjąwszy w razie przymusowym (hors le cas de relache forcée).

2. Wzbrania się kupczyć zdobyczą w portach i zatokach naszych.

3. Zakazuje się poddanym francuskim przyjmować od stron wojujących listy korsarskie lub polecenia uzbrajać okręty, lub jakim bądź sposobem przyczyniać się do uzbrajania dla nich okrętów wojennych lub korsarskich.

4. Zakazuje się również poddanym francuskim przebywającym bądź w kraju bądź za granicą, zaciągać się w służbę bądź lądową, bądź okrętową czy to na okrętach wojennych czy korsarskich, obu stron wojujących.

5. Poddani francuscy czy to w kraju czy za granicą, mają wystrzegać się wszelkiego czynu, któryby był przeciwny prawom cesarstwa prawom narodów, i neutralności francuskiej.

(Tu następują kary postanowione za przestępstwo powyższych przepisów).

Jego cesarska Mość oświadcza nadto, że poddany francuski przekraczający przeciw temu zakazowi nie może liczyć na opiekę swego rządu gdy popadnie w ręce przeciwnej strony wojującej, w obec wydanych na niego wyroków i kar.

— Dekretami Cesarza z 7. b. m. potwierdzeni zostali deputowani hrabia Morny, Schneider, Reveil, Herbert i jenerał Perrot w godności prezydenta, wiceprezydenta i kwestorów ciała prawodawczego na dalszy czas sesyi.

— Pan Ganesco, znany dawniejszy redaktor dziennika *Courrier du Dimanche*, przebywa znów w Paryżu za przyzwoleniem ministerstwa.

— Pan Mires otrzymał żądane pozwolenie, by mógł udać się z Mazas do dawnego biora swego dla przejrzenia przechowanych w niem ksiąg; ale dotąd niekorzystał z tego pozwolenia.

— Jak donosi *Indep. belge* dowiedział się książę Napoleon o śmierci Cavoura w pobliżu Hyerów, i popłynął natychmiast do Nissy.

— Artylerya syryjskiego korpusu expedycyjnego nadeszła już do Marsylii.

— Nie potwierdza się wiadomość, jakoby Arese i adjutant Króla Wiktora Emanuela przybyli do Paryża.

— Do Tulonu przyjechali posłowie syamskiego Cesarza.

— Mówią tu, że Porta chce podać Abro Effendego na chrześciańskiego szefa Libanu.

— *Monitor* oznajmia, że hrabina Cambacérès, z rodu księżniczka Matylda Bonaparte, umarła nagle wczoraj wieczorem.

— *Presse* pisze: Z rozkazu rządu angielskiego podjęte zostały olbrzymie roboty na wyspie Malcie. Miasto La Valette ma otrzymać mocne fortyfikacye. Zakładają także liczne baseny do naprawy okrętów.

— *Pays* przytacza z turyńskiego dziennika *l'Italie* następującą notę:

„Możemy zapewnić, że Jego Mość Cesarz Francuzów dla niezmiernej straty, którą poniosły teraz Włochy, pospieszył się wyrazić Królowi swoje ubolewanie, a zarazem zapewnić go o swoich życzliwych zamiarach, sympatyi dla Włoch i życzeniu, by przełamał wszelkie trudności, jakie mogłyby wyniknąć z tego smutnego i niespodzianego wypadku.“

— Powszechna dyskusya nad budżetem toczy się nieprzerwanie, a z debat wczorajszego posiedzenia zasługuje na wzmiankę wykaz finansów przedłożony przez pana Gouin, według którego inaczej przedstawia się właściwy stosunek między rozchodem i przychodami, niż w budżecie przyjęto.

Wydatki, nadmienia on, podane są w budżecie z r. 1861 na 1,840,121.858 fr. Do tego należą 42,466.388 fr. nadzwyczajne kredyta, między temi 10,535.198 fr. na utworzoną samym cesarskim dekretem bez przyczynienia się izby rezerwę armii. Następnie przytoczono w budżecie tylko 392 400 ludzi i 83.180 koni, podczas gdy rzeczywiście jest 467.000 ludzi. Prawda, iż rząd przyrzekł przywrócić znowu normalny czynny stan armii, atoli to nie może przy najlepszej chęci za jednym razem nastąpić. i pan Gouin podaje przeto potrzebny na to kredyt dodatkowy na 72 milionów. Marynarka wymaga większego wydatku niemal 33 milionów. Na nową operę żądano milion, co na wszelki sposób nie wystarcza, na anexyę Mentone i Roquabruna 4 milionów, na muzeum Campana 4,800.000 i jeszcze inne pomniejsze sumy na rozmaite pozycye. Na roboty publiczne 45 milionów, a nakoniec na koleje żelazne 35 milionów. Okazuje się więc na wszystkie wydatki suma 2,079,000.000 zamiast 1,040,121.858 jak w budżecie podano.

Na opędzenie tych wydatków postawiono w budżecie sumę 1,736,000.000 fr., między temi 33 milionów jako dochód nowego podatku od tabaki i tytoniu i t. d. Pozostaje więc próżnia między wydatkami i przychodami około 343 milionów, którą zdaniem pana Gouin tylko pożyczką zapełnić można. — Budżet dla spraw zagranicznych przyjęto. Potem przystąpiono do budżetu spraw wewnętrznych. Pan Keller roztrząsał sytuacyę wewnętrzną. Powstał na rewolucyę. Ubolewał nad ustawą o powszechnem bezpieczeństwie, która wydana przeciw rewolucyonistom, wkrótce jednak przeciw dawnym stronnictwom obrócona została. Powstawał na rząd i trybunały tak, że prezydent był zmuszony wezwać go do porządku. Pan Keller użalał się następnie na pobłażanie, jakiego doznają gazety rewolucyjne i na prześladowania, na jakie duchowieństwo jest wystawione. Dyskusya będzie dalej toczona w poniedziałek.

— Powszechne jest mniemanie, że ciało prawodawcze będzie zmuszone odroczyć do przyszłej sesyi część przedłożonych sobie projektów do ustaw. Na poufnem posiedzeniu komitetu w piątek miano czynić wyrzuty rządowi, że wnosi najważniejsze projekta ustaw przed samym końcem sesyi, że nie podobna gruntownie ich rozważyć. Minister Billault przypisywał radzie stanu winę opóźnienia.

— *Patrie* donosi według depeszy telegraficznej pod dn. 6. b. m., że znaczna liczba urzędników tureckich odpłynęła do Syryi na pokładzie fregaty parowej: „Taif.“ — Na życzenie mocarstw ma być połączony Bejruth z Aleksandryą drutem telegraficznym. Z czasem gdy z Aleksandryi będzie pociągnięty drut telegraficzny do Kandyi, będzie można drogą telegraficzną korespondować wprost z Bejrutu do Europy.

— W Konstantynopolu rozeszła się była pogłoska, że Abro Affendi, członek komisyi międzynarodowej w Bejrucie, będzie mianowany gubernatorem Libanu. Abro Effendi pochodzi ze znakomitej rodziny katolickiej z Libanu. *Patrie* donosi, że na ostatniej konferencyi komisyi miano postanowić aby gubernatorem mianowany był chrześcianin z obrządku przeważającego na Libanie.

— Jeneralny konzul francuski w Kairo przedstawił dnia 30. maja poselstwo Syamskie wicekrólowi Egiptu. Poselstwo to przybyło dnia 9. b. m. do Tulonu, przyjmowane z wszelkiemi honorami.

— *Monitor* ogłasza sprawozdanie komitetu subskrypcyi na armię włoską, przedłożone Cesarzowej. Subskrypcya wynosi ogółem sumę 6,111.003 franków 73 ctm. na co zapisało się osób 3,568.013. Od roku 1859 wzrosła ta suma z odsetków do 6,417.616 franków 22 ctm. Prośb o wsparcie otrzymał komitet 8259 — z tych odrzucił 2253; a uwzględnił 6006.

Dekretem cesarskim z dnia 5. b. m. otwarta jest kasa datków narodowych na armię lądową i morską, pod zarządem administracyi depozytów.

— Ciało prawodawcze przyjęło na posiedzeniu dnia 10. b. m. budżet ministerstwa spraw wewnętrznych i finansów. Poprawkę Darimonta względem zniesienia prawa bezpieczeństwa publicznego, odrzucono. Na mowę Kellera odpowiadali Olivier i Baroche pierwszy imieniem stronnictwa demokratycznego, drugi imieniem rządu.

Włochy.

(Pogrzeb hr. Cavoura. — Sprostowanie. — Doniesienia z Sycylii i Toskanii.)

Sardynia. Król Wiktor Emanuel ofiarował rodzinie Cavour grobowiec w Superga na pochowanie zwłok zmarłego. Z tego powodu gazeta turyńska donosi:

Król rozkazał, aby zwłoki hr. Cavoura spoczywały w bazylice w Superga, który to zaszczyt wyświadczano dotąd tylko panującym i książętom krwi.

Donoszą, pisze *Gaz. wied.*, że d. 7. b. m. wieczorem odbył się pogrzeb z królewską prawie okazałością. Po ulicach, któremi orszak przechodził, wojsko i gwardya narodowa tworzyły szpaler, widać było wszystkie korporacye i dygnitarzy państwa. Z Genuy przybył korpus marynarki. Znajdowały się także w orszaku stowarzyszenia robotników, członkowie emigracyi włoskiej, deputacye z prowincyi i cała ludność Turynu. Od czasu do czasu huk armat przerywał grobową ciszę. Wszystkie domy miasta były okryte czarnym kirem.

— Turyńska *Opinione* z 9. pisze: „Z zadziwieniem czytaliśmy w paryskim *Siecle* z 7. b. m. artykuł wzywający Węgrów do powstania. *Siecle* przedrukował go z *les Nationalités*, a ten dziennik z pisma ulotnego, wydanego w Medyolanie.

„Jesteśmy umocowani oświadczyć, że odezwa ta jest całkiem podrobiona i że przedsięwzięto śledztwo za autorem, by postąpić z nim podług postanowień prawnych.“

— Z Palermo donoszą pod dn. 4. b. m., że zbrojne bandy „briganti“ zwane pojawiają się w okolicy miasta, lecz nie napadają mieszkań, i wieśniakom nie wyrządzają przykrości.

Dnia 30. maja przybył do Catanii wysłany tam z Messyny parowiec „Maria Adelaida.“ Powodem tego było, że uzbrojona banda groziła miastu napaścią, a załoga z 75 ludzi złożona, nie potrafiłaby stawić dość silnego oporu. Parowiec wysadził na ląd 130 luda i 4 działa. Tak zwani Fuorusciti (zbiegowie) znajdują się w Paternostro 12 mil od Messyny.

W Florencyi zaszły zaburzenia w d. 6. b. m. w oktawę uroczystości Bożego ciała, w czasie procesyi koło katedry. Ledwo arcybiskup wszedł do kościoła, motłoch rzucił się na procesyę, i znieważył wielu znakomitych mężów. Księciu Andrzejowi Corsini oddarto ordery, innych bito i kaleczono, okna w powozach, które na boku oczekiwały końca procesyi, powybijano, strzelano nawet z pistoletu do karety, którą poczytano za własność księcia Corsini. Lękając się, aby noc nie była jeszcze niebezpieczniejszą, zatrąbiono pobudkę i zwołano gwardyę narodową. Nazajutrz prefekt złożył jej podziękowanie za podjęte prace. *Nazione* zamiast powstać przeciw burzycielom, powstaje na partyę, którą nazywa austryacką i ogłasza spis osób, których niewiedzieć, czy chce wydać na zemstę ludu, czy skazać na całą surowość prawa. Są to po większej części osoby wyższych stanów, pomiędzy niemi pan Bitthenser były sekretarz wielkiego księcia, i Sloane, który po większej części własnym kosztem prowadzi budowę nowej facyaty katedry w Santa Croce.

Turcya.

(Doniesienia z Konstantynopola.)

Według podanej wczoraj, pisze *Gaz. wied.*, depeszy z Konstantynopola z 9. b. m. postanowiono na konferencyi w d. 7. b. m. aby naczelnik Libanu z pomiędzy wszystkich chrześciańskich poddanych Sułtana wybrany, i na trzy lata mianowany, tylko za przyzwoleniem Porty mógł być ze swego stanowiska odwołany. *Journal de Constantinople* pisze w tym względzie:

O ile nam wiadomo, reprezentanci kilku mocarstw zażądali od swoich rządów instrukcyi, jak mają postępować w urządzeniu organizacyi Libanu; instrukcye też te właśnie już nadeszły.

W parafii św. Antoniego w Konstantynopolu turecka banda muzyczna marynarki, na rozkaz ministra brała udział w uroczystości Bożego ciała. Wojsko tureckie towarzyszyło procesyi.

Znowu przybyło z Krymu do Konstantynopola 500 emigrantów tatarskich; zdaje się, że i zapowiedziani po nich dalsi 15.000 nie będą korzystać ze smutnego przykładu, jaki im daje przykre położenie wychodźców.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 14. czerwca. Adres odczytany powtórnie po rewizyi w komitecie stylizacyjnym przyjęła izba bez debaty i uchwaliła przedłożyć go izbie wyższej. Na przyszły porządek dzienny naznaczono: 1) Uchwałę co do kwestyi nieporuszonych w adresie; 2) organizacyę sądownictwa; 3) wybór komitetu do wniosku Eötvösa.

Paryż, 13. czerwca. Listy z Konstantynopola donoszą, że Sułtan wzbrania się ciągle dopełniać przepisów lekarskich.

Paryż, 14. czerwca. Dzisiejsza *Patrie* zapewnia, że toczą się układy względem uznania Królestwa Włoskiego ze strony Francyi. Francya uzna dokonane dzieła nieprzyjmując jednak na siebie żadnego obowiązku na przyszłość (sans engager avenir).

Rzym, 11. czerwca. Wielcy książęta toskańscy Leopold i Ferdynand spodziewani są wkrótce w Rzymie.

Genua, 11. czerwca. Przybył tu Mustafa Basza i odjechał niezwłocznie do Turynu.

Turyn, 14. czerwca. Ministrowie złożyli już przysięgę.

Turyn, 14. czerwca. Wstępny artykuł dzisiejszej *Opinione* radzi zaniechać reakcyjnych demonstracyi, gdyż wywołałyby one demonstracye w przeciwnym duchu, a rząd nie mógłby wtedy przyjąć na siebie żadnej odpowiedzialności. Dalej gani ten dziennik ostro postępowanie wielu ze szlachty florenckiej, którzy zeszłego czwartku w dniu śmierci Cavoura, wystąpili na procesyę z orderami austryackiemi i wielko-książęcemi. Nazwiska ich podały dzienniki. *Opinione* ubolewa, że niektórzy z nich stali się ofiarą przemocy i wolałaby, żeby Florentynie nie przywiązywali żadnego znaczenia do tej procesyi.

Medyolan, 14. czerwca. Jak donosi dzisiejsza *Perseveranza* nie przyjął Della Rovera departamentu wojny.

Kopenhaga, 14. czerwca. Wybory do Volksthingu wypadły w duchu ministeryalnym. Ministrowie oświadczyli się w mowach kandydackich za samoistnością Holsztynu i za połączeniem Szleswiku z Danią na obszernej podstawie konstytucyjnej.

Ateny, 8. czerwca. Uwięzionych oficerów i cywilnych nie puszczono jeszcze na wolność. Mówią, że nie ma sądowych dowodów spisku.

Smyrna, 7. czerwca. Mohamed Ali Basza, brat wicekróla Egiptu, przyjechał tu w przyjeździe do Konstantynopola.

Konstantynopol, 8. czerwca. (Na Tryest.) Iskender Basza umarł. Churszyd Basza i Tahir Basza będą zamknięci w twierdzy St. Jean d'Acre. — Nowy telegraf podwodny do Warny będzie wkrótce otwarty. Rada sprawiedliwości ogłosiła wyroki na złoczyńców syryjskich, jedynastu z nich skazano na całe życie na galary. — Ministrowie przyjmowali deputacyę bułgarską ze skargą na greckiego metropolitę. — Nowa gazeta turecka została zawieszona. — Kiamil Effendi posłany został do Erzerum dla rozpoznania rachunków byłego gubernatora tamtejszego.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Piniński Leon., z Grzymałowa. — Hr. Golejowski Adam, z Uryniowiec. — Baco de Hette Karol, z Monasterzysk.

Hotel europejski: Zakrzewski Adolf, z Wiktorowa. — Falkowski Melch., z Wytryłowa. — Pierzchała Ign., z Uszkowiec. — Br. Brunicki Leon, z Zaleszczyk. — Mysłowski Ant., z Koropiec. - Hr. Golejewski Kor., z Krzywczy.

Hotel angielski: Słonecki Zeno, z Krechowiec. — Zaklika Wład., z Hatołowiec górnych. — Br. Hagen Gustaw, z Wielkich ócz. — Szeliski Kazim., z Chodaczkowa wielkiego.

Hotel krakowski: Hr. Rozwadowski Wład., z Kochanówki.

Dnia 16. czerwca.

Hotel rosyjski: PP. Niezabitowski Nap., z Nakła. — Niezabitowski Lub., c. k. porucz., z Zameczka. — Wolański Mik., z Panszówki. — Szawłowski Lud., z Przewłoki.

Hotel europejski: Stecki Adolf, z Środopolca. — Lewicki Julian, z Kijowa.

Hotel Langa: Latinowicz N., c. k. porucz., z Żółkwi. — Huvé Maur., c. k. kapitan, z Jarosławia.

Hotel angielski: Hoszowski Adam, z Weldziża. — Łukasiewicz Ignacy, z Hanaczowa. — Schink Fran., c. k. kapitan, ze Stanisławowa. — Malczewski Miecz., z Gniłowód. — Hr. Łączyński Alex., z Stojanowa. — Hr. Bawarowski Wac., z Mielnicy. — Korytowski Raf., z Berezowiec. — Wojakowski Dyon., z Lipicy górnej.

Hotel krakowski: Nikorowicz Mik., z Olwowka.

Pod koleją żelazną: Junga Włodz., c. k. podporucznik, i Junga Zdzisł., z Miękisza starego.

Pod tygrysa: Smarzewski Fran., z Artasowa. — Kęplicz Hil., z Romanowisty. — Kęplicz Marc., z Artasowa.

Do domu zajezdnego nr. 179 3/4: Ziętkiewicz Lud., c. k. porucz., z Martynowa nowego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. czerwca.

PP. Rosowski Kaj., do Dzwiniarza dolnego. — Lityński Józ, do Wierzbicy. — Rozański Fel.. przełożony powiatowy, do Grzymałowa. — BBr. Błazewscy Ksawery i Leon, do Brzezowiec małych. — Młocki Fran, do Hurnia.— Horoch Eust.. do Pitkorowiec. — Dobrzański Wład, do Wroblaczyna. Jabłonowski Józef, do Rawy. — Jankowski Lud., do Bozykowa. — Wiśniewski Tad., do Krystynopola. — Augustynowicz Bol., do Kniażego. — Hajwas Szcz., do Worszowiec. — Żebrowski L., do Zurawna. - Glixelj Stan., do Gołogór.— Górski Mac., do Korzyc. — Korwin Jan, do Juriczkowa.

Dnia 16. czerwca.

PP. Rubin N., c. k. porucza., do Wiednia. — Junga Władysław, do Mościsk. — Straz Fel, do Czerniszowiec. — Nikorowicz Paweł, do Hostowa. — Tustanowski Alex, do Sambora.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. czerwca 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god zrana	327.19	+ 13.8	80.2	połud.-wsch.	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326 57	+ 20.6	44.3	wschodni	„	„
10.god. wiecz.	326.70	+ 14 2	81 7.	„	„	„

Wieczór burza. Ilość deszczu 0.‴58.

Dnia 15. czerwca 1861 r. wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym lwowskim następujące pięć liczb:

74. 77. 90. 73. 57.

Przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 26. czerwca i 6. lipca 1861 r.

Kurs lwowski.

Dnia 15. czerwca

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	w. l. austr.	6	47	6	55
Dukat cesarski .	„ „	6	51	6	59
Półimperyał zł. rosyjski .	„ „	11	23	11	38
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	15	2	17
Talar pruski	„ „	2	5	2	8
Polski kurant i pięciozłotówka . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	81	40	82	—
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	85	50	86	13
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	148	—	150	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	67	33	68	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	50	80	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 15. czerwca.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 80.—. Metaliki po 5% za 100 zł. 68 15; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.— Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier — —. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 781 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 178.80; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 137.75. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.58, dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 137.75.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. czerwca.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	61 —	61 25
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.40	80.60
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	80 —	80 10
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	68.20	68 30
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	68 50	68 80
dtto. „ 4½% . . .	58.75	59 25
dtto. „ 4%	51 50	51 75
dtto. „ 3%	38 50	39 —
dtto. „ 2½%	34 —	36 —
dtto. „ 1%	13 50	14 —
Przez. do wylos. z r. 1839	115.50	116.—
„ 1854	91 25	91 75
„ 1860	84.80	85 —
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł . .	88 75	89.—
Renty Como po 42 lir. aus.	16.50	17.—
Wylos. obl. dawn długu państ. po 5%	67.—	68.—
„ 4½%	57 —	58 —
„ 4%	50.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	43.—	43.50
„ 3%	42.—	44.—
„ 2½%	41 —	42 50
„ 2¼%	37 —	38.—
„ 2%	34.—	35.—
„ 1¾%	29.—	29.50
dtto. z procent za granicą . „ 5%	67.—	68.—
„ 4½%	57 —	58.—
„ 4%	50.50	51.—
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi .	89 50	90.50
Wyż. Aust. i Salb	89.50	90.—
Czech	90.—	91 —
Morawii	87 —	88 —
Szląska	87.—	87 50
Styryi	87.50	88.—
Tyrolu	97.—	99.—
Kar., Krainy. i Wyb.	88.50	89.—
Węgier	69.25	70.25

	pien.	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.: Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii . . .	68 —	70 —
Galicyi	67.60	67 80
Siedmiogr. i Bukow.	65 50	66 25
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	88 50	89.50
Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy . po 5%	67.—	68.—
„ 4%	50 50	51.—
„ 3½%	43. —	43.50
„ 3%	38.—	38.50
„ 2½%	31.50	32. —
„ 2%	24.50	25.—
„ 1¾%	21.—	21.50

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł. . .	20.—	21.—
„ 2½% za 100 zł. . .	17.—	18.—
„ 2¼% za 100 zł. . .	16.—	17.—
„ 2% za 100 zł. . . .	14.—	15.—
„ 1¾% za 100 zł. . .	11.—	12.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	780	782
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	179 —	179 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	581 —	583 —
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1957	1959.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	277 50	278.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	173.75	174.25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. .	123 50	124.—
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 160 zł. (80%)	217.—	219.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 140 zł. (70%)	149 —	149 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	19.—	20.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k	60.—	61.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł m. k.	680.—	685.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	140.—	145.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	110.—	112.—
Austr. towarz. żegl par. po 500 zł. m. k.	436.—	438.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	232.—	234.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	400.—	405.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	380.—	385.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. . . .	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	102.—	102 50
10 „ 5%	97.—	98 —
przeznacz. do los. po 5%	91 —	91 25
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	99 50	100 —
przez. do los. po 5% .	86.80	87
Gal. Tow kred. po 4% . .	82. —	83. —

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 75	97.25
detto detto w srebrze uproc za 100 zł. w. a.	103 85	104 —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	141.50	142.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	97.50	98.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	137 —	138 —
Kol. Gloggn. za 100 zł. .	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
Lloyda za 100 zł. . . .	83. —	86. —

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	117 —	117 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	101 50	102. —
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	123.—	125.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	36.75	37.25
Esterhazego po 40 zł. m. k.	97.50	98 —
Salma „ 40 „ „	38. —	38 25
Palfiego „ 40 „ „	37.25	37.75
Clarego „ 40 „ „	35.50	36.—
St. Genois „ 40 „ „	37.50	38 —
Windischgrätza 20 zł. „	22.25	22 50
Waldsteina 20 „ „	25.75	26 25
Keglevicha 10 „ „	14.75	15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	117.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n	117 25	117.50
Berlin za 100 tal. . . .	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal. . .	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	117 50	117 75
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	103 25	103.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	54 70
Londyn za 10 ft. szt . .	138 50	139. —
Lugdun za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr. . . .	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	54.70	54 75
Praga za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien	towar.
Dukaty ces. men. . . .	6 62	6.63
dtto. pełnej wagi . .	6 61	6.62
Korona	19.19	19 20
20frankówka	11.06	11.07
Rosyjski impery. . . .	11.35	11.37
Talar związkowy . . .	2.07	2.07½
Srebro	138.25	138.50
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50 c	

KRONIKA.

(Nowe koleje żelazne we Włoszech.) Nie bez wpływu i wagi dla Włoch pozostanie zawarta w Neapolu między rządem i panem Talabot ugoda względem budowy południowo-włoskiej kolei żelaznej. Podczas gdy Sardynia najważniejsze swoje miasta połączyła kolejami, i przez Lombardyę i okręg wenecki pociągnęła główną sieć komunikacyi, zostały południowo-wschodnia część państwa kościelnego i Neapol poza obrębem tej sieci, i pojedyncze przestrzenie Rzym-Frascati i Capua-Neapol-Castellamare nie miały żadnej komunikacyi. Po części będzie teraz inaczej. Wzdłuż wybrzeża morza adryatyckiego każe rząd piemoncki budować kolej żelazną, która zacząwszy od Ankony idzie aż do południowego końca Apulii i zatoki Tarentu, rozgałęzia się w głąb kraju, i łączy się z istniejącemi kolejami w Neapolu. W ciągu pięciu lat musi być skończona budowa wszystkich przestrzeni. Jak wielką ważność muszą mieć te koleje, okazuje się ztąd, że rząd sardyński gwarantuje wysokie procenta i kwoty amortyzacyjne. Koncesya jest nadana na linie od Ankony po Otranto na Termoli, Foggia, Barletta, Bari, Brindisi i Lecce z poboczną koleją do Tarento; następnie z Foggii do Neapolu na Ascoli, Eboli i Salerno; nakoniec z Ceprano do Pescary na Sora, Celano, Sulmona i Popoli. Kontrakt między Talabotem i towarzystwem kolei żelaznej z Neapolu do Castellamare i z Salerno do Nocera potwierdzono. Linie te objęte są w teraźniejszej koncesyi. Trwałość ich jest 99 lat, zacząwszy od 1. stycznia 1868. Państwo gwarantuje za ten czas różnych procentów po 6 od sta, a na amortyzacyi około 2 pct. Rząd zastrzega sobie budowanie linii od Ankony do San Benedetto del Tronto, która będzie skończona dnia 1. stycznia 1863. Państwo daje Towarzystwu jako subwencyę 30 milionów w sześciu ratach kwartalnych; jednak muszą wtedy wydatki Towarzystwa przewyższać ciągle w dwójnasób subwencyę. Towarzystwo spłaci procentami po 6 od sta tak subwencyę, jako też koszta kolei do San Benedetto. Gdy linie od Tronto do Askoli, i od Eboli do Salerno będą gotowe w przepisanym czasie, zapłaci rząd Towarzystwu za to premię 3 miliony, w przeciwnym razie zaś zapłaci Towarzystwo kary milion franków za każdy miesiąc spoźniony. Koncesyonaryusze złożą kaucyę 3 miliony franków.

(Dodatek)